

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

577. An, & qualiter in vi factarum solutionum acquisita quasi possessio illa exigendi pensionem præscriptione decennali amitti possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

temporibus, utique ex solutione per ipsum facta inducitur quasi possessio; cum factum mandatarium sit factum mandantis, juxta *c. qui per alium. de reg. ju. in 6. secus*, si censetur non habere mandatum. *Lott. cit. q. 38. n. 163. & 164.* Habere autem illum mandatum, ex eo, quod fidejussor sit titulari debitore, tantum aliquando à Rota, ait *Lott. n. 165.* Et illum fidejussorem esse, absque tamen beneficio discussionis, teneri à Jason. Barth. Sorino ait *n. 169.* Verum tamen nec fidejussorem habere mandatum de solvendo, *n. 170.* ait, teneri ab ultramontanis, quibus consentiant Burrio & Fulgos. qui etiam dicat; contrariam sententiam esse magnum & communem errorem glossarum & DD. E contra campforem non esse fidejussorem, sed verum constitutorem cum mandato expreso debitoris, eodemque tempore esse constitutorem & mandatarium, mandatumque eo ipso datum illi in specie ad solvendum, quod debitor passus est, quin imò in pacto efficit, ut ille veluti campfor constitueret; cum onus solvendi nequeat separari à constitutore, tradit *Lott. n. 176.* vide eundem de his pluribus *num. seq.*

Questio 576. Qualiter ad hoc, ut unica solutio constituat pensionarium in quasi possessione exigendi, ea solutio facta probari debeat?

Respondeo primò: ut hic effectus possessionis producat, factum solutionis debere esse liquidum, & nullam pati turbiditatem. *Lott. cit. q. 38. n. 114.* Hinc

2. Respondeo secundò: probari debet concludenter per plenas probationes, maxime, si agatur contra successorem, qui pensioni non consentit. *Ventrigl. cit. §. 2. n. 63.* citans Marant. *controv. p. 4. resp. 39. & seq. proinde*

3. Respondeo tertio: confessio titularis prædecessoris, vel etiam administratoris non probat solutionem contra successorem, *Ventrigl. ibid.* citans Gratian *discep. for. c. 113. n. 49.* *Lott. n. 115.* Adeoque licet regulariter quietantia seu instrumenta, in quibus continetur facta solutio, probent solutionem, id tamen non intelligitur, seu non procedit, nisi quando facta seu data sunt ipsimet, contra quem agitur; hoc enim casu indistinctè hac ratione probatur solutio ob implicitam confessionem illius super facta solutionis. *Ventrigl. n. 64.* *Lott. n. 116.* secus, si agitur contra illius successorem, nimirum si pensionarius confessus est in quietantia seu instrumento dato prædecessori, se ab eo recepisse pensionem, talis simplex quietantia non probat contra successorem, seu modernum titolarem.

4. Respondeo quartò: tunc demum etiam contra successorem probabit concludenter quietantia seu instrumentum, si contineat seu importet veram ac naturalem numerationem pecuniæ. Uti eam continebit, si notarius in eo dicat, coram se & testibus solutum fuisse, seu pecunias pensionis solvendæ gratiâ numeratas, ac datas pensionario *Lott. n. 117.* & ex eo *Ventrigl. n. 64.* juxta *Rot. in Calaguritan. pens. 17. Jun. A. 1624.*

5. Respondeo quinto: sufficienter quoque probabunt quietantia, si aliunde sufficienter administrata sint. Sufficiens autem pro hoc adminiculum erit rei verisimilitudo v. g. concurrentibus hiis: præexistens reservatio, promissio de solven-

do, & quantitas non levis, quam se recepisse in quietantia confitetur pensionarius; cum verisimile non sit, quempiam factum, se recepisse egregiam quantitatem pecuniarum, hac ratione, si eam quantitatem non recepisset, & tamen asseruisset, se eam recepisse, jactando suum, nimirum amittendo seu resignando tali suâ falsâ confessione in dictam quantitatem. *Lott. n. 119. & 120.*

6. Respondeo sexto: si agatur ad alium quoque effectum, quam dictæ quasi possessionis & mentionis, puta, ad evitandum onus justificandi gratiam contra successores ex possessione longissima 30. annorum, quæ facit præsumi gratiam justificatam, hoc jure utimur, ut probatis extremis media præsumantur, ac ita continuatio in exactione probetur. *Lott. n. 121. & 122.* citans Alciat. *de præsump. reg. præsump. 21. n. 11.* & *Rotam. in Bonon. pens. 17. Maii. 1593.*

7. Respondeo septimò: schedula quoque bancaria in ordine ad acquirendam possessionem exigendi sufficienter probat factum solutionis, si à tergo illius appareat, aliquam quantitatem solutam, saltem junctis administratis; nimirum ex præcedente pacto de dando schedulam bancariam ex ipsa reservatione, correspondentia quantitatis solutæ ex temporis & rei verisimilitudine, præcipue ex stylo mercatorum, & hujusmodi. *Lott. n. 152.* Quamvis autem addat idem *Lott. n. 159.* hæc adminicula minime esse præcisè necessaria; cum, quod facta fuerit solutio, satis justificetur ex sola confessione mercatoris solventis facta contra se, seu facta in ejus præjudicium; attamen subjungit *n. 161. & 162.* quia confessio campforis non est confessio debitoris, nec propterea attendatur in præjudicium debitoris, si pensionarius contraverteret solutionem, aliud respondendum esse, nimirum requirit præter illam confessionem & cetera adminicula.

Questio 577. An, & qualiter in visatarum solutionum acquisita illa quasi possessio exigendi pensionem præscriptione decennali amitti possit?

Respondeo: videri, quod non. *Lott. cit. q. 38. n. 216.* nam primò, cum in istiusmodi incorporalibus non secus ac in corporalibus locus sit duplici possessioni, naturali scilicet & civili, & possessio semel per exercitium acquisita præsumatur semper continuata, adeoque non intret consideratio lapsus alicujus temporis decennii, vel etiam vicennii. *Lott. cit. q. 38. n. 211. & 212.* titularis excipiens de præscriptione contra pensionarium, prius probare deberet, possessionem illam naturalem fuisse amissam aliter quam ex lapsu temporis, nimirum probando pensionem fuisse semel petitam, & titulari eam negasse; quia illa denegatio intenta est ad spoliationem naturalis possessionis. *Lott. n. 213. & 214.* Posito autè, quod naturalis fuerit amissa, licet amissa quoque videatur & civilis, si pensionarius per decennium acquivisset illi negationi solutionis; cum sic non petendo abjecerit etiam animum possidendi. *Lott. n. 215.* Verum tamen adhuc hanc exceptionem præscriptionis à Rota consuevit rejici ait *Lott. n. 216.* eò quod, ut fit locus amissioni possessionis civilis per lapsum talis decennii, exigatur, ut possessio naturalis per alium fuerit occupata; hoc autem male applicetur his terminis, ubi ad est simplex denegatio solutionis facta à titulari & cum non detur terminus habilis, nimirum ut tertius

tius aliquis interea pensionem exigit, & sic applicari nequit controversia super quasi possessione pensionis, quod unus possideat naturaliter tantum, & alter civiliter tantum; cum, licet pensionarius in hoc casu denegata solutionis possideat tantum civiliter, titularis tamen non potest possidere naturaliter, quia pensio est quaedam servitus, res autem sua nemini serviat. Lott. à cit. n. 216. citans Rotam in Aquiligen. pens. 21. Maij 1610. & in Bonon. pens. quæ est 404. n. 7. p. 2. recent. &c.

De potestate Pensionarii, & modo exigendi pensionem.

Quaestio 478. An, & qualiter pensionarius habeat actionem personalem contra titularem eiusque successorem, eamque exercere valeat?

1. **R**espondeo prater ea, quæ sparsim in antecessoribus, maximè in quaestione illa, qualiter titularis teneatur solvere pensiones decursas tempore antecessoris sui. Ad primum: Habere illum actionem personalem tam contra titularem, qui primò expressè consensit, quam eius in eodem beneficio successoris, & tam ex praestito illo cum amplissima obligatione in forma camera consensu à titulari pro se & successoribus suis, quem consensum necessariò supponit Papa, & sine quo littera provisionis non expeditur, quemque consensum successor acceptando beneficium cum omnibus oneribus suis tacitè quoque praestat ipse successor; ac pròinde, uti decretum illud Papæ reservantis pensionem afficit quoque successores, ita eos necessariò huic actioni personali subijcit, agiturque contra eum optimè hac actione, qui ipse quoque acceptando tale beneficium gravatum, pensioni à se solvenda consensit. Lott. l. 1. q. 39. à n. 38. Card. de Luc. de pens. d. 26. n. 2. Gonz. gl. 5. §. 5. n. 46. Ventrigl. to. 2. annot. 11. §. 2. n. 36. Neque locus jam est excusationi ex capite ignorantia; cum teneatur successor hæc omnia scire, & paria sint vel scire, vel scire debere, aut de facili scire posse Lott. loc. cit. n. 43. & ex eo Ventrigl. loc. cit.

2. Respondeo ad secundum primò: Actio hæc, ut utiliter intentari possit contra aliquem, ex parte illius, ante omnia requirit, ut qui reservationi pensionis consenserit, utpote in quo consensu fundatur dicta actio personalis, ut dictum. Lott. n. 48. Unde etiam si contra intrusum percipientem fructus, item contra omnes eos, qui tempore vacantis beneficii perceperunt fructus, intentari valeat actio realis, non tamen personalis, quia ex eo, quod ipsum verum titulum beneficii illius gravati non habeant, non possunt dici consensisse reservationi pensionis.

3. Respondeo ad secundum secundò: Cum tam consensus titularis ac successorum, quam consensus Papæ habeat respectum ad fructus (unde ista actio est quidem personalis, sed in rem scripta. Lott. n. 47. citans Menoch. de recuperand. poss. remed. 5. n. 76.) pro exercitio hujus actionis, seu ut ea utiliter institui possit contra aliquem, prater consensum illius requiritur insuper, ut is fructus percipiat, ita ut, si fructus nullos percipiat, in vanum ostendatur illum habere validum titulum; Lott. loc. cit. n. 48. Ventrigl. loc. cit. Unde jam, cum movetur hæc personalis actio contra titularem, qui

pensionem consensit (intellige, ubi in reservatione non fuerunt adhibita cautela illa seu clausula: *habita vel non habita possessione, &c.*) pensionarius iustificare debet prater consensum titularis perceptionem etiam fructuum. Lott. loc. cit. nu. 63. quod ipsum tamen factum facillimum est, probando nimirum, titulari fuisse adeptum possessionem beneficii, cum exinde exfurgat juris præsumptio, quod fructus perceperit, quæ eatenus prævalebit, donec elidatur per reum apertè doctorem vel de impedimentis, quod minus ipse fructus percipere potuerit, vel de perceptione illorum ab alio facta. Lott. *ibid.* Quin & si actio hæc personalis dirigatur contra successorem in beneficio, satis non est, ostendere, illum esse verum successorem, sed insuper necesse est probare, hunc quoque succedere in possessione, & sic præsumptivè etiam in perceptione fructuum. Lott. n. 64. Et sic hæc actio non eliditur quam per probationem contrariam, quod fructus percepti non sint. Lott. n. 65. circa quam exceptionem & casus varios non perceptorum fructuum vide dicta fusè supra, ubi quaesitum, an in eo casu solvere teneatur titularis. Unde jam patet, eum, qui nec juris, nec possessionis successor est, etiam si consenserit pensioni & fidei iutores constituerit (in eo nimirum casu, dum id fecit spe provisionis in favorem sui faciendæ, & tamen illud beneficium assecutus non fuit, sed alius de eo provisos) etiam si in camerali etiam obligatione se obligasset; quin etiam, si in literis reservationis adesset illa clausula: *habita vel non habita possessione*: non teneri ad solutionem, seu non dari contra eum actionem realem; eò quod hæc omnia ab illo facta intelligantur sub illa conditione, quatenus is, qui se obligat, beneficio, cujus intuitu facta obligatio, frui possit. Tond. qq. benef. p. 2. c. 1. §. 4. n. 61. citans Bursat. conf. 36. n. 33. l. 1. Gig. q. 47. n. 2. Pater quoque ex his, non subsistere, quod tradit Corrad. l. 5. c. 7. n. 11. p. 2. benef. pensionarium posse convenire pro pensione, quem maluerit, sive possessorem, seu perceptorem fructuum, seu titularem, si sermo est de actione personali; quia autem hac actione convenire potest non possessorem fructuum, quia is caret titulo, adeòque deest consensus illius in pensionem; non titularem, quia is non est in possessione percipiendi fructus, seu fructus non percipit. Lott. cit. n. 48. juncto n. 49.

Quaestio 579. An, & qualiter pensionario competat quoque actio realis & hypothecaria?

1. **R**espondeo: Hanc actionem ei quoque competere. Lott. l. 1. q. 39. n. 38. Ventrigl. loc. cit. §. 2. n. 34. Castrop. d. 1. p. 11. §. 6. n. 12. Azor p. 2. l. 8. c. 13. q. 1. citantes Gig. q. 51. à n. 17. contra Paul. Castrenf. conf. 338. vol. 1. Felin. in c. ad audientiam. de rescrip. Pensio enim imponitur super fructibus, quoties autem certæ rei onus imponitur, illa res censetur tacita hypotheca obligata pro illo onere juxta l. codicillis. §. instituto. ff. de Legar. Castrop. loc. cit. atque ita Papa in reservatione pensionis respicit fructus designando illos tanquam subiectum, quod gravare intendit & afficere pro ipsa pensione per hæc ferè verba: *super fructibus, redditibus, emolumentis*: prolata autem illa dictio *super* ab eo, qui obligare potest, procul dubio importat hypothecam. Lott. loc. cit. n. 44. & 45. citans Gig. de pens. q. 42. n. 2. Roman. conf. 382. n. 1. & 2.

2. De